

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

1 óra 60 fillér.

3 óra 1.80 fill.

Vidéken:

1 óra 1 kor. 20 fillér.

KOLOZSVÁRI UJSÁG

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Deák Ferencz-u. 18. sz.,
hová minden levelezés
és egyéb küldemény
czimzendő.
Telefon-sz. 261.

Lapzárás: este 10 órakor.

Felelős szerkesztő: Schaberl József.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Reformok.

A kik figyelemmel kísérik azt a gyorsított tempót, melylyel a kormány a kivándorlási törvényjavaslatokat előkészíteti, azok gyanakodva kérdik, hogy igazán a tönk szélére jutott-e az ország — nagybirtokos osztálya? Mert a törvényjavaslatok szelleméből csak azt az impressziót nyerheti mindenki, hogy az ország nagybirtokosai gyors segílyre szorultak. Széll Kálmán a kivándorlási törvényjavaslatokat a szociális reformok közé sorolta ugyan, de ki ne látná a javaslatok szövegéből, hogy ezek a reformok hová tendálnak. Korlátok közé szorítják a napszámosok munkarejét, kisebbitik a teret, melyen a munkaerő működhetik s így a munkaerőt abba a kényszerhelyzetbe hozzák, hogy potomáron adja el magát a munkaadónak. A kérdés gazdasági háttere oly nyilvánvaló, oly világos, hogy ily törvényjavaslatokat csak ahhoz a parlamenthez lehet benyújtani, melyben a nagy többség a legönzőbb érzelmeikkel viseltetik a munkásosztály iránt, s melyben ugyanaz a nagy többség a maga anyagi érdekeit oly mezbe tudja öltöztetni, hogy ezek az érdekek a hazafiság nemzeti színű álarca mögé rejtve jelennek meg a közvélemény előtt.

Minden hazafiságból történik ma nálunk. A földesurak hazafisága oly nagy, hogy az éhenhalást se tartják nagy áldozatnak — másoknál, ha az ő huszezerholdas birtokuk úgy kívánja ezt. Mert hogy a parasztember a nagybirtokosok hazafiságát ezután éhezéssel fogja megfizetni, erről a kivándorlási törvények szigorúsága intézkedik. S ezután csakugyan bekövetkezik az, hogy szévezreknek kell majd olcsón dol-

gozni azért, hogy néhány száz földes ur jó „hazafi” lehessen.

Hiába való minden elégedetlenség, a javaslatokból hamarosan törvények lesznek. Az agráriusok sürgetik. Ők igazítják ma az ország órájának mutatóját s az országnak az ő időmértékükhöz kell alkalmazkodni. Az OMGE. megszólal s a miniszterium engedelmeskedik. Valóságos kodifikáló osztálya a miniszteriumoknak ez az egyesület.

Az OMGE. azt a módosítást tervezi, hogy a vadházasságok deklaráltassanak vétségekké, melyeknek büntetőjogi következményei legyenek. Az urak nem gondolták meg, hogy ennek a törvénynek az életbeléptetése után kifog a katolikus templomokban prédikálni. Hiszen ha a vadházasság büntetőjogi következményekkel jár, mindjárt az első vásárnapon becsukhatják az összes falusi és városi katolikus templomokat, mert a hivek pásztorai egytől-egyig a fogházban lesznek. Ő, az agráriusok nem gondoltak ilyen megszire. Ők csak a parasztot akarják belekényszeríteni a házasságba, hogy aztán még a házasságát is kiaknázzák a maguk javára, Mily erkölcsösnek látszik a szándék, s mily közönséges anyagi érdek lappang mögötte. A 20—24 éves paraszt ifju ma rendszerint nem keres munkája révén annyit, hogy házasságot köthessen. Ugy él tehát a nővel, a hogyan tud. A házasság még a parasztot is kötelezi egy s másra, a minek megfelelni áldozatokkal jár. Megkerüli hát e kötelezéseket s a lehető legolcsóbb formát választja az együttélésre.

Ha nincs megelégedve a helyzetével, ott hagyja a gazdáját, a községet. Sőt az országot. Vadházasságban él, tehát a kivándorlási törvénynek az

a szakassza nem köti, mely azt mondja, hogy a kivándorló tartozik az itthon maradottakról gondoskodni. Azután meg nehezebben is mozog az ember, ha valahol mint családfő megállapodott. A kinek hitvese van és gyermeke, annak a bérét könnyebben lehet leszorítani, mert a tapasztalat mutatja, hogy a családos ember inkább olcsóbb bérért dolgozik, semhogy kitegye magát és családját a munkátlanlás következményeinek. Ily gondok nem bántják a vadházasságban élő ifjut. Büntetni kell tehát a vadházasságot, hogy a törvényes házasság által még egy kapcsolatot vácsolhassunk, melylyel a paraszt embert a földes ur önkényéhez fűzzük.

Ezek a miszocziális reformjaink, s ezekről a reformokról szavalt Széll Kálmán nagy páthosszal ódákat önmagához, míg ellenben alig érintette azokat a reformokat, melyek a választói jogra vonatkoznak. Pedig ezeket a reformokat jóval régebben sürgetik, mint a kivándorlás szabályozását. De Széll Kálmán nem lehet annyira következtelen, hogy olyan reformokkal is foglalkozzék, a melyek homlokegyenest ellenkeznek az ő ugynevezett „szociális reformjaival.” Mert hogy a választói jog kiterjesztését nem lehet a mostani szociális reformokkal párhuzamosan megcsinálni, ez világos. A kivándorlási törvényjavaslat a nép érdekei ellen készült, míg a választási jog kiterjesztése a népek azt a rétegét is bevinné a parlamentbe, a melynek kifosztására történik a kivándorlás szabályozásával. És a nép másként fogadta volna azt a törvényjavaslatot, mint a hogyan az osztályállam urai fogadják. Előbb kellett hát megcsinálni ezeket a törvényeket. Nem volt szabad velük addig várni, amikor majd a vá-

lasztói jog reformja szóhoz juttatja azokat is, a kiket a kivándorlási törvény a legközelebből érdekel. Még az igazat találták volna oda mondani azoknak, a kik ezt a törvényt a lehető leggyorsabb tempóban áthajtják az összes forumokon.

V. B.

**** Kapós a mandátum.** Hogy az emberek a polgári élet nyugalmas kényelmét még mindig szívesen feláldozzák a zajos, mozgalmos politikai pályáért, arról fényes tanúságot tesz a nagyszalontai mandátum. Alig hogy lehunyta szemeit eddigi birtokosa Balogh László, már is csapatostul jelentkeznek — a kik az örökségre igényt tartanak. Egyelőre még csak öten vannak u. m.: Polónyi Géza, Diennes Márton, Csorvássy István, Halász Lajos és dr. Várady Zsigmond, de a mint a jelek mutatják, a választás napjáig a diszes névsor még bizonyára szaporodni fog.

Idegenek vagyunk.

— Reggeli levél. —

Kolozsvár, nov. 26.

A sasvári hadgyakorlatok alkalmával történt, hogy a midőn pihenőt fújtak s a legénység s tisztikar fáradtan keresett üdülést, az egyik magyar érzelmű hadnagy megszólította egyik bajtársát:

— Pajtás, nincs egy kis itókád?

A tisztektől néhány lépésnyire ült lóháton Ferencz Ferdinánd főherceg. Megütötte fülét a magyar szó és dühösen fordult vissza:

„Meine Herren, ich habe es schon wiederholt verboten, dass man in meiner Gegen wart eine fremde Sprache benützt.”

(Uraim, ismételten megtiltottam már, hogy jelenlétemben idegen nyelvet használjanak.)

A dolog mostanában pattant ki s megütődéssel tárgyalják mindenütt.

Elszomorító dolog, mondják, hogy a magyar trón várományosa ilyen kijelentéseket tesz.

A válságos jelen eulyos állapotában még vigasztalanabb jövő!

Mi lesz a magyar nemzet jövője, sorsa, ha reménye egy biztatóbb hajnalhasadásában csirájában sorvad el?

És felzokog a fájdalom panaszos siráma, feltör a kétségbeesés zúgó sóhaja sőt itt-ott az elfojtott keserűség szenvedélyes kiáltása hallszik. . .

Oh, jó urak!

Hagyják el a panaszt, ne zúgolódjanak, ne heveskedjenek, mert önöknek nincs igazuk.

A főherceg urnak van igaza. *Mert mi, itt e haza földjén, melyet földrajzi nevén Magyarországnak hívnak, csakugyan idegen vagyunk, nyelvünk sem különben.*

A kis Romániában az oláh otthon van. Királyának nyelve az ő anyja nyelve, katonája az ő véreből való vér, mely érette él és érette hal, nem ismer más alkotmányt, mint a román alkotmányt. Haott mondja valaki idegennek az oláht, nem mond vala igazságot...

Szerbia még kisebb ország, de a szerb mégis otthon van. Ügyeit nem intézi más, királyának nincs más hazája, hadserege szerb alkotmányra tesz hűségi fogadalmat. Mosolyogna a szerb ha azt mondanák neki, hogy ő Szerbiában idegen.

Montenegró liliputi ország, de nagy a szabadsága. És otthon érzi magát...

A nagy Magyarországon, hej, de másként áll a dolog!

Van-e önállósága, függetlensége?

Van-e fényes királyi udvara? Ki intézi ügyeit?

Van-e nemzeti hadsereg, mely magyar alkotmányra tenne esküt, magyar érzéstől volna áthatva, magyar eszmék diadaláért szállana sikra?

Hát feleletet várnak kérdéseimre?

Hát nem látják-e napnál világosabban, hogy itt nincs más terület, mint a „Gesammt Monarchie“, nincs más politika, mint az osztrák, s nincs más uralkodó, mint a császár?!

Hol van itt a magyar? Mit keresne itt a magyar?

Jó urak, ne bántsák hát a trónörököszt.

Hisz ő csak az igazat mondotta.

Idegenek vagyunk mi itt, azok bizony...

Pénzhamisítók asszonyok.

Kolozsvár, nov. 26.

Nagyszabású pénzhamisításnak jutott nyomára a napokban a rendőrség. A feltűnést kelt

esetről az alábbiakat sikerült megtudnunk:

A múlt héten két, Kolozsvár közeli vidékéről való paraszt asszony állított be egyik előkelő főtéri ékszerészhez s aranyfürdőt kértek. Így hívják ugyanis a nép nyelvén az arany port. Az ékszerész gyanútlanul szolgáltatta ki a kért mennyiségét, mire a két asszony eltávozott.

Másnap újból beállítottak az ékszerészhez s visszahozták az arany port, azzal, hogy az használhatatlan. Az ékszerész arra gondolt, hogy az asszonyok nem tudnak bánni az arany porral, azért azt ajánlotta nekik, hozzák be a bearanyozásra szánt tárgyakat, ő majd bearanyozza.

— Nem lehet azokat kérem behozni — viszonzák a kereskedőnek s jobb minőségű arany port kértek.

Az ékszerésznek ekkor már kissé feltűnt a dolog, de azért még gyanútlanul szolgáltatta ki vevőit.

Mikor azonban az egyik asszony harmadnapra újból vissza jött az arany porral, s jelentette, hogy nem jó a por, pedig egy porrátört 20 koronás aranyat is keverték belé, az ékszerésznek erős gyanuja támadt, hogy ezek alighanem pénzgyártásban török a fejüket. Vallatóra fogta az asszonyt, hogy mire kell az arany por.

— Jaj, instálom, azt nem lehet itt megmondani.

Az ékszerész egy mellék helyiségbe hívta be az asszonyt, ki hosszas biztatgatásra és faggatásra végre bevallotta, hogy ólom pénzre bearanyozására kell a por.

Az ékszerész telefonon értesítette a dologról a rendőrséget, amely az asszonyt azonnal tartóztatta s vallomása alapján nyomban megindította az eljárást.

A széles körű nyomozásnak meglepő eredménye volt. Kiderült, hogy Kolozsvár környékén egy egész szervezett pénzhamisító banda működik, a melynek már eddig is nagyobb összegű pénzt sikerült forgalomba hozni.

A feltűnést keltő ügyben már többeket kihallgattak s vallomásuk alapján számos szenzációs letartóztatás várható.

Rablógyilkosság.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, nov. 26.

Borzalmas gyilkosság történt tegnapelőtt Mogyorós községben. Az eset a következő:

Simán István mogyorósi lakos megjelent Fürst Ignác fakereskedő telepén, ahol néhány szál léczet akart vásárolni. Fürst egyedül volt a fatelepen. Az emberei deszkákat szállítottak a vasutról. A vevőt utasította, hogy válaszsza ki a szükséges faanyagot.

Simán, ki is választott 5 darab léczet és azokat a fatelepen lévő irodához vitte, hogy Fürsttel az árra nézve megalkudjon. Az irodában Simán egy 10 koronás bankjeggyel akart fizetni. Fürst, hogy a bankjegyből visszaadjon, felnyitotta a Wertheimszekrényét, s mialatt a szekrényből aprópénzt szedett ki, Simán hátulról egy nagy késsel átdöfte a kereskedőt, a ki erre ki akart futni, de Simán lerántotta s azután még több késszurással megölte. A gyilkosság elkövetése után Simán kiűrtette a Wertheim-szekrényt, a honnan állítólag 1048 koronát készpénzben vett magához s azután az irodáját kívülről bezárta és eltávozott. Nemsokára ezután megjöttek Fürst emberei s a mint az irodaablakon betekintettek, meglátták gazdájuk véres holttestét. A csendőrséget azonnal értesítették az esetről s a gyilkost még aznap elfogták, a kiról azután kiderült, hogy azzal a szándékkal ment a fatelepre, hogy Fürstöt, a kiról tudta, hogy egyedül van, megölje és kirabolja. A gyilkost bevitték a törvényszékhez.

Rablómerénylet egy bankban.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, nov. 26.

Berlin város egyik legélénkebb részében, a Fridrich-strassen vakmerő rablással próbálkozott meg egy Moser Károly nevű szileziai ember.

A berlini Schwertfegel és tsa bankcézégnek fiókja van a Fridrich-strassén. Az üzletet egy Salzweder nevű alkalmazott vezeti, a ki rendszeren egyedül

szokott lenni a bank helyiségében.

Szombaton este egy fiatal ember állított be a bankba s régi érmekeket kért. Másnap az ember újra megjelent s ismét érmekeket válogatott. Selzwedel, miközben az érmet kereste, lehajolt. Ezt az alkalmat arra használta fel a vevő, hogy tört rántott elő s Salzwedet nyakába szurta.

A megtámadott ember dula-kodni kezdett, miközben még egy szurást kapott és elesett. Lár perc múlva a merénylő kimenekült az utcára, magával vive azt, amit hirtelenében összekapkodhatott.

A járőrelőknek feltűnt izgagtottsága s üldözőbe vették. Moser, a merénylő erre futásnak eredt s a Spre hidján akart átmenekülni, a hol azonban föltartóztatták. Moser ekkor hirtelen a hid karfájára lépett s belevetette magát a folyóba. A zajló jégtáblák közt azonban fönnakadt s élve kimentették. Kihallgatni még nem lehetett, mert a tulságosan hideg fürdő miatt be kellett szállítani a rendőrség kórházába.

Az ártatlanság áldozata.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, nov. 26.

Szörnyű tévedésnek esett áldozatul tegnapelőtt este Bucs községben egy Varga Jánosné nevű fiatal szép asszony.

Varga Jánosnének sok udvarlója volt leánykorában s irigyelték is a férjét, a mikor a szép leányt elvette.

A fiatal pár boldogan élt együtt. Pár hét óta azonban a férj többször kapott névtelen leveleket, melyekben arra figyelmeztették, hogy felesége megcsalja. Varga eleinte nem akart hitelt adni a leveleknek, de később mégis gyanakodni kezdett. Tegnapelőtt reggel ismét kapott egy névtelen levelet, a melyben arra figyelmeztették, hogy aznap este a felesége együtt lesz a szeretőjével. Erre Varga elhatározta, hogy lesbe áll. Töltött fegyverét elrejtette az istállóban, a feleségének pedig azt mondta, hogy átmegy a szomszéd Keresztesre, a honnan csak jó késsön fog hazatérni. Vargáné este-

TÁRCZA.

Flórián uram leányai.

A „Kolozsvári Ujság“ tárczája.

Irta: Koncz Béla.

Ólmos, ködös őszi este ereszkedett a városra. Ugy hallatszik az esti harangok bugása, mintha egy más világnak lélekharangjai sirnának a földcsókoló felhőkön keresztül. A gáz világa homályban dereng, alig vetve annyi fényt, hogy három-négy lépésnyi távoból ráismerjenek a járőrelők egymásra.

De hát ki is használná föl az ilyen komor, csipős őszi estéket arra, hogy csupán kedvtelésből és nem kényszerűségből kint töltse idejét az utcán? Még maga Rezgő Tivadar, a kinek egyik életeleme csakugyan maga

az utca, még ő is odahaza, kis szobájában a pamlagon nyújtzkodva, bodor füstököt ereget cigarettájából. Bodor füstök! Mélyen eleven képeket lát azokban a füstkarikákban az az élvadász!

Mennyi leányarc mosolyog feléje azokból a szétoszló körökből! Mind, mind olyan tört virágok, a melyek ha nevetnek, könny rezeg bágyadt szemük pilláin és ha sirnak, ajkaik mosolya gunyt üz az arcukra perdülő könnyekkel.

Szegény leányok!

A Rezgő Tivadar gyönyörködő képzelete a Tanács Anna keresu, lilium alakján mereng. Édes a gondolat, a mely eszébe juttatja az első csókot, az első órát, a melyben elszédítette annak a szegény leánynak könnyen hívó lelkét.

Gyönyörű óra, mámorítóan kéjes percek voltak azok, a

melyek egy új, hervadásra szánt virágot tüztek a sóvárgó keblére, oda a többi, félig hervadt, vagy egészen elszáradt, tépett virágok sóhajai közé.

Ilyenkor mintha igaz hangot adott volna az a hazug sziv ott a keblében. Mintha azt érezte volna ilyenkor, hogy Tanács Anna még sem éppen olyan hervadni, eldőbni való leány, mint a többi. Mintha szeretné, szeretné igazán, becsületesen azt a hófehér arcot, mintha azért az egyért le tudna mondani az összesről!

De aztán elég a cigarettá, eloszlanak az ábrándra készítő füstkarikák, fölébred merengésből Rezgő Tivadar.

— Ostobaság! Ez is olyan, mint a többi! — és a sarokba dobja a félig égett cigarettát.

Halk kopogás hallatszik az ajtón.

Rezgő Tivadar megrezzen. Ki lehet ez a késői látogató? Hiszen ma estére nem várt senkit!

A kopogás ismétlődik, de olyan türelmetlenül, mintha a künt levőnek terhére volna a Rezgő Tivadar töprengése.

— Szabad! Szabad! — mondotta végre Rezgő és szemei kíváncsian meredtek az ajtó felé.

Az föltárult és mintha kísérteti jött volna a temető mélyéből, olyan sápadt arccal, olyan félelmes tekintettel állott Rezgő Tivadar előtt Tanács Anna.

— Anna! — kiáltott föl Rezgő Tivadar a csodálkozás hangján és mintha csak azokból a füstkarikából egy elkésett látományt állott volna a szemei előtt, nem hitt a valóságnak.

(Folytatása következik.)

felé elment haza a szüleihez és felkérte a legény testvérét, Szüts Mihályt, hogy menjen el hozzá addig, míg a férje hazajön, nehogy egyedül legyen, mert nem tudja, mikor jön haza az ura. Szüts hazakisérte a testvérét s ott beszélgettek együtt a szobában.

A férj este 7 óratájban hazatért. A szobában világszág volt s a leeresztett függönyön keresztül látta, hogy félf van a szobában, de nem ismerte fel. Varga ekkor beigazoltnak látta, hogy felesége csakugyan a szeretőjével van együtt. Kihozta a fegyverét az istállóból s azzal az ablakon keresztül belélt a férjfalakra, de a golyó a feleséget találta, aki a férfi mellett állt. Az azon rögtön meghalt. Szüts a lővés után kirohant az udvarra s a legnagyobb bámulatára sógora állt előtte, a ki csak akkor tudta meg, hogy mily tévedésnek esett áldozatul ő is, meg szegény felesége is. Varga öngyilkosságot akart elkövetni, de ebben megakadályozták s azután átadták a csendőrségnek.

HIREK

Kolozsvár, nov. 26.

— **Családi ünnepély.** A széles körben ismert nevű poéta, Felszeghy Dezső és neje zeykfalvi Zeyk Janka a napokban ünnepelték meg házasságuk 25-ik évfordulóját. A jubiláló házaspárt, mely az egész városban általános szeretetnek és tiszteltettségnek örvend, számosan halmozták el szerencsekívánataikkal.

— **Kötő estély.** A kolozsvári izr. nőegylet idei első kötő-estélyét Neuberger Zsigmondné házában (Ferenc József-ut 15.) folyó hónap 29-én, szombaton rendezte. Az estélyen, mely este 8 órakor kezdődik, vendégeket szívesen látnak.

— **Pinczetűz** Tegnap hajnalban tűz ütött ki özv. Donogán Gergelyné Mátyás király-utcai házában egyik pinczelakásában, a melyet egy Linczerné nevű gesztenyeárusasszony bérelt. A gyorsan kivonult tűzoltók hamarosan lokalizálták a tüzet, mely a szegény asszonynak jelentékeny kárt okozott. A tüzet az okozta, hogy a gesztenye-sütő kemence összedőlt és a széthullott parázstól a butorzat meggyulladt.

— **Gyilkos határőrök.** Hogy a szomszédos Romániában még mindig nem a legszelidebbek az állapotok, mutatja az a rémes gyilkosság, a mely a napokban történt. A romániai határőrök ugyanis golyózáporral támadtak meg három kovásznai juhászembert, a mint azok a magyar határon átkelve, oláh területre léptek. Az egyik juhász, golyótól találva elesett és azonnal meghalt. A határőrök erre abba hagyták a lövöldözést és elmenekültek. A kovásznai szolgabíró jelentésére a belügyminiszter táviratilag kérte a román kormányt a vizsgálat megindítására, a mit az nyomban fogamatosított. Magyar részről is megindult a vizsgálat.

— **Megharapta az orrát.** A hitvesi szeretetnek nem a leg-

követendőbb példáját adta K. J. honvéd-utcai lakos. Tegnap összepörölt valami miatt a feleségével. A szóharcból csakhamar tettlegesség támadt. A feldühödött férj földre teperte feleségét, ütlegelni kezdte s egy önfeladt pillanatban — beleharapott az orrába. Ettől a férj annyira megijedt, hogy maga hívta el a mentőket. Az asszony állapota súlyos.

— **Tűz, Viz és Halál.** Az elemek szövetségre léptek. Emberek után vágyódtak s megkérték a halált, hogy hozzon neki embert sokat, nagyon sokat. Itt van öt hír, melyből kitudódik, hogy a mese valóságga lett:

Harmincz ember halála.

Tegnapelőtt éjjel a brailai kikötőben egy munkásokat szállító bárka léket kapott és azonnal elsüllyedt. A vészjelzésre a kikötőben állomásozó hajók segítségére siettek ugyan a bárkának, de a nagy sötétség és a beállott fejetlenség miatt annyira megnehezült a mentési munkálat, hogy csupán öt férfit és egy nőt tudtak már a habok közül kimenteni. A tüstént megindított vizsgálat kiderítette, hogy a megmenekülteken kívül még harmincz munkás volt a hajón, kik mindannyian a hullámokban lelték halálukat.

Megfúlt társaság.

Bresciában hat fiatalember tegnapelőtt a viharos idő dacára a Garda-tón kacsákra vadászott, egy kis csónakból lövöldözve. A hullámok feldöntötték a bárkát s mind a haton vízbe fultak. Holttestüket még nem találták meg.

Hajótörés a Feketetengeren.

A „Frankfurter Zeitung“ bukkaresti jelentése szerint egy olasz társaság tulajdonát képező „Bosna“ nevű gőzös a Sulina-öböl közelében elsüllyedt. Kétszázharminczhat olasz, török és görög utas közül csak 82-öt lehetett megmenteni. Del-Debir kapitány, a legénység és a többi utazó mind a tengerbe fultak.

Égő hajó.

Tegnapelőtt este a speziai világítótorony óra a nyílt tengeren egy égő hajót vett észre: Még hiányoznak részletek a szerencsétlenségről s a hajó nevét sem tudják. Annyi azonban bizonyos, hogy valami nagy katasztrófa történt.

Bányarobbanás.

Tegnapelőtt éjjel Boniszlavban a naftaipar-részvénytársaság egyik bányájában állítólag gázok kiömlése és felrobbanása következtében tűz támadt, amely csakhamar a többi aknába is elharapódzott. Délélt 10 óráig 17 aknát pusztított el a tűz a fúrótornyokkal és szerszámokkal együtt. A tűz hét házat hamvasztott el, egy ember életét veszítette és egy megsebesült. Remélik, hogy sikerülni fog a tűz továbbterjedésének gátat vetni.

— **Nyilvános köszönet.** A kolozsvári szobó-segédék szakegyletének 1902. nov. 16-án tartott thea-estélyén felülfizettek: M. H., Trifán N., Trencsin A., Putz

Rezső, Fridman Jenő, Aradi László 1—1 koronát, Kulcsár István, Veress Sándor, Mathuber Antal, Piere Jakab, Gergely József, Salamon Márton, Hornischer Lajos, Katona N., Kiss Lajosné, Szulakovits György, Angi András, Sebes János 50—50 fillért, Kovács Ferencz, N. N., N. N. 40—40 fillért, Macsiner N., Kiss N., Veisz N., Kiss N. 30—30 fillért, Lebóvits Samu, Szabó József, N. N. 20—20 fillér, többen 10—10 fillért. Az est sikeréhez nagyban hozzájárultak még Gaál Erzs, Gaál Vilma, Sepródi Zsuzsika, Ilyés Vilma, Kiss Anna, Mathuber Rózsika, Kálmán Zsuzsika és Krancsova Giza. Tatvás Menyhártiné és Bazsa Istvánné a fáradságos háziasszonyi teendőkhöz ez uton is fogadják a rendezőség hálás köszönetét.

— **Egy úri leány tragikus halála.** Dr. Verédy Károly budapesti kir. tanfelügyelőt végzetes csapás érte: egyetlen leánya Irénke, tegnap reggel leesett az első emeletéről s tíz perc múlva meghalt. A szerencsétlen leányka napokon át ápolta beteg édes anyját. Az álmatlanság kimerítette idegeit, szédülés környékezte. A lakás konyhájából a nyílt folyosóra ment, hogy a friss levegőn felüdüljön. Ott azonban megszedült s az alacsony korlátot keresztül esett az udvar kövezetére. Az esés, noha alig négy méternyi magasságból történt, olyan szerencsétlen volt, hogy a husz éves viruló fiatal leány életét nyomban kioltotta.

Színház és Művészet.

Váljunk el. Tegnap este a színházban kevés számú közönség gyönyörködött Sardou Viktor szellemes és jóízű vígjátékában. Oszatlan tetszéssel fogadta azonban a három főszereplő játékát s felvonások után után többször hívta a lámpák elé. T. Halmi Margit igen kedvesen és elevenen játszott s ügyes alakításával kifejezésre juttatta a szellemes francia író asszonyi jellemét. Az első felvonás után csokrot is kapott tiszteletből. Szakács Des Prunelles, Pap Miska Adhemar szerepében igyekeztek.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Ítélet az Aranykönyv pörében.** A folytatolagos tárgyalást tegnap reggel 8 órakor nyitotta meg br. Szentkereszthy Zsigmond törvényszéki elnök. Az esküdteknek megadta az utbagazítást a feltett kérdésekre nézve. Egy órát vett igénybe az esküdtek határozathozatala, mikor Ajtai K. Albert esküdfőnök kihirdette a meghozott verdiktet.

Az esküdtek az 1., 2. és 3-ik főkérdésre 7-nél több szavazattal igent, míg a 4-ik főkérdésre nem-et mondtak ki.

A bíróság az esküdtek határozatát elfogadta és ítélehozatalra visszavonult.

Fél 11 órakor hirdette ki br. Szentkereszthy Zsigmond a bíróság ítéletét, a mely Pacatianu V. Tódort nyolcz havi államfogház mint fő- és 400 korona pénzbírság, mint mellékbünte-

téssel sújtja, a mely összeg behajthatatlanság esetén további husz napi államfogházra változtatható át. Egyben elmarasztalta a bűnyben fülmerült 1587 kor. 50 fillér költség megtérítésére és a „Cartea de Aur“ elkoboztatását is elrendelte.

Az ítéletben az ügyész megnyugodott, vádlott és védője, ezuttal Ilea György dr., semmi ségi panaszt jelentettek be.

Az ügyész, tekintettel ama körülményre, hogy Pacatianu V. Tódor egy izben már a reá szabott büntetés elől Romániába menekült és ott várta be, míg az el nem évül, kérte a bíróságot, hogy ellene a vizsgálati fogságot rendelje el. Avagy csakis 20.000 korona óvadék ellenében engedjék szabadlábra.

A bíróság rövid tanácskozás után elrendelte Pacatianu ellen a vizsgálati fogságot, azonban a leteendő óvadékok 5000 koronára szállította le.

Pacatianu fegyőr kísérete ki az esküdszéki teremből, mire családjának jelen volt nőtagjai iszonyatos zokogásba törtek ki.

Szerkesztői üzenetek.

V. Juliska *kisasszonynak.* Sz.-Fenes. A hét valamelyik napján elküldjük a kívánt lapokat. *Jussuf* ur segít azok előkeresésében. Beccses dolgozatát lapunk hasábjain szívesen látjuk. Üdv.

Sz. B. *urnak.* *Helyt.* Kitünő tollát régóta nélkülözzük. Legyen szerencsénk már a szerkesztőségben. A viszontlátásra!

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, szerda nov. 26-án.

EGY KIS VIHAR

Vígjáték 1 felvonásban. Irta: Dreyfus. Fordította N. F.

Ezt követi:

Pillangó kisasszony.

Dráma 1 felvonásban.

Végül:

A nyolczadik pont.

Vígjáték 1 felvonásban.

Kezdeté este fél 8 órakor.

Színházi műsor:

Csütörtök: Halálos esőnd. 1-ször.
Péntek: Halálos esőnd.
Szombat: Boccaccio.
Vasárnap: d. u. A vén bakanosos.
este: Boccaccio.

Kiadó-tulajdonos:

SCHABERL JÓZSEF.

A „Kolozsvári Ujság“ naptárszelvénye.

15. szám.

Aki ezt a szelvényt lapunk 30 egymásután következő számából kivágja és azt a kiadóhivatalnak beküldi, egy díszes kivitelű *fali-naptárt* kap teljesen ingyen a „Kolozsvári Ujság“ — karácsonyi ajándékaként. —

APRÓ HIRDETÉSEK.

LEVELEZÉSEK.

Nagyon szép leány. Levele van a kiadóban.

Vigkedélyű és jómulató. Levele van a kiadóban.

En egy 19 éves nagyon tisztességes leány vagyok s ezton akarok megismerkedni egy kedves fiata emberrel, aki rövid időn belül feleségül venne. A hozomány megbeszélés után. Levelet a kiadóba kérek „Nagyonszép leány” czimen.

23 éves lábbeli készítő segéd vagyok, — komoly szándékból ismeretséget akarok kötni egy szakcsnéval. Komoly levelet veszek figyelembe. „Hü leszek” czimen továbbit a kiadó.

Szórakozás céljából egy intelligens fiatal ember egy szöke leánnyal ismeretséget óhajt kötni. Levelet „Adonis” jelige alatt e lap kiadóhivatalába kérek.

Rabszolgája lennék egy független, molett asszonykának, anyagiaktól eltekintve. Levelet „Mulanóság” czimre kérek a kiadóhivatalba.

Tisztességes két nővér, szeretne házassági célból intelligens, tisztességes jobbállású fiatal urakkal megismerkedni, hozomány pár száz forint. „Szőkék 456” czimre kérünk levelet.

Feleséget keresek, barnát, nem magos termetűt, egészségeset, 24 évnél nem idősebbet, némi kelengyével. 25 éves, jó megjele-

nésű, szorgalmas iparos. Levelet „Ritka jó férj” czimen a kiadóba.

Kelemes barátsággal viszonzom előkelő uri ember nemesszivűségét, ki tizenöt forinttal sürgősen kíségeteni. — Ajánlatokat „Fiatal hivatalnoknő” czimen a kiadóba.

Lebilincselő kedvességgel bíró uriaszony ott-honában nem boldog, — ilyen körülmények közöt élő gazdag uriember barátságát keresi. Legkomolyabb levelet kér kiadóba „H. tha szeretni tudlak” czimen.

Barna fess fiatal ember pár ezer korona hozományal rendelkező nőt feleségül venne. Levelet „Ágról szakadt” czimen a kiadóba kérek.

Intelligens, törekvő iparossegéd nőül venne egy oly háziassannevelt leányt, kinek egy pár ezer korona hozománya van. Levelet „Törekvő” czimen továbbit a kiadó.

K I N Á L A T:

Iparossegéd pár száz forint óvadékkal megfelelő szerény állást keres „Szerény” czimen a kiadóba.

Eladó zongora Nagyszamos-u. 7. szám a.

Tanítást vállal erélyes és tanításban gyakorlott egyetemi hallgató. Levélbéli megkeresést „Szorgalom” czimre kérek.

Azonnali belépésre férfi szabászati állást keresek. Czim megtudható a kiadóhivatalban.

Olvassuk!!

Eltemették az apát,
Árvaságban a család.
Nyomor úné a fészket,
De Bernáth küldi gépjét.
S menten boldog a tanya,
Nem zokog a jó anya,
Mert a kis varrógéppel
Küzdnek a szegénységgel.

Életuntan egy levele
Bernáth kerékpárját vette,
Hogy splenjétől szabaduljon,
Testmosásában magyógyuljon.
Erdőn, mesén karikázott,
Napokon át izmát fázott,
S vége mi lett a sok túrnak?
Most csap fel splen komikusnak!

Bernáth Sándor trószikiján
Kullog árván egy agglódy.
Sóhajta néz néha-néha,
Úres filére a — léha.
Egyszer egy ut fordulóján
Felbukkan egy molett kis lány.
Két-három szó — barátkoznak,
S már duetibe karikáznak.

Ha Bernáthtól vész hegedt,
Tokot, gyantát és nyirotyút,
Két-három hét el se telik —
S irigved lesz cseh Kubelik.
És ha hegedt nem szeretés,
Cziterán is kecseregés.
Avagy pedig harmónikán —
Mindenféle szép muzsikán.
Nosza pajtás, kiálté tehát!
Küldjön Árjegyzéket Bernáth!

Ha javítani kell a gépet,
Hiányzanak alkatrészek,
Vagy szakad a hegedt hur
Bernáthoz — á közel ut,
Hol mindent beszerezhetünk,
Legelősből javíthatunk.
Pártoljunk hát csak a magyart —
A hazai versenypárt!

Bernáth Ede Sándor

erdélyrészi varrógép, kerékpár, hangszer és zeneautomata nagy raktára,
Kolozsvár,

a m. kir. Posta és Távirada szállítója. Mechanikai motor erőre berendezett javító műhely. Pontos, gyors és olcsó kiszolgálás.

Egy új Singer varrógép csak
35 frt 10 évi jótállással.

Kitüntetve 1900-ban.

Nemes dr.

Trukoczy Ottó-féle

Kraft-Bitter LIQUEUR

Kitüntetve 1900-ban.

csupán illatos gyógyfüvekből készült. Melegíti és erősíti a testet fokozza az étvágyat és az emésztést. — Kapható eredeti palackokban a leg-

több fűszer, eseme és droguista üzletben. Főraktár Ausztria-Magyarország részére L. Stein és Robitschek, Bécs III., Di-anagasse 6.

Kitüntetve 1900-ban.

Braun Mihály Müller utóda

SOMLYAI M.

Kolozsvárt, Kossuth Lajos-u. 4.

● hangszerek és zítő. ●
● Nagy javító műhely, nagy ●
● raktár az összes hangsze- ●
● rek és azok alkatrészeinek. ●
● **Kolozsvár,** ●
● Vesselényi Miklós-utca 18. ●

Ajánlja: üveg-, Lampa javítá-
porcelán-, lám- sok, kép kere-
pa és háztartási tetések ere-
eszközök raktá- deti gyári
rát. áron.

A volt HUNGARIA-étterem

melléklakással együtt
1903. január hó 1-étől **KIADÓ.**

Tea-estélyre vagy más alkalmi czélokra
megfelel. — Értekezhetni: ÁRVAI ENDRE
asztalosnál, Wesselényi Miklós-u. 5. sz.

CARBOLINEUM

avenárius szabadalma
25 év óta jónak bizonyult fakonserváló szer
Utánzatoktól óvakodjunk.

Carbolineum gyár:
B. Avenarius Amstetten N.-ő
Iroda: Bécs, III-1. Hauptstrasse 18.
Kapható: Gál Ernő, Kolozsvár.

Apró hirdetések

szavanként
2 fillérért
vételnek föl
lapunk kiadóhivatalában.

TONCZÁR
ANTAL

VIZVEZETÉKSZERELŐ.

Fellegvári-ut 28.
Elvállal minden e szak-
mába vágó munkát. Javi-
tást gyorsan eszközöl.

ERZSÉBET

GŐZ- ÉS
KÁDFÜRDŐ
KOLOZSVÁRTT

Kis-Szamos-utca 1. szám.

Lányi Benőné

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-u. 2. sz. emeletén levő

Női kalap

termét ajánlja a m. t. közönség figyel-
mébe, hol nagy választékba elismert
olcsó áron árusít díszített és diszi-
tellen női kalapokat a legdivatosabb
szin és formákban. 81 14-30

Elvállal kalapformázást, festést és díszítést olcsó árban.

Kitűnő
erdélyi
borok

30-án. Vasárnap. Megnyitás
egy kolozsvári elsőrendű zenekar közreműködésével.

Kitűnő
magyar
konyha

2j vendéglő!

Lovag-utca 7-ik sz.

Van szerencsém a nagyérdemű közön-
ségnek tudomására adni, hogy a fent-
nevezett utcában a mai kornak egy
igen csinos, megfelelő vendéglőt nyi-
tottam, hol a legjobb erdélyi borokat
fogom árusítani. — Magyar konyhám
kiváló jó izlésű és rendkívüli olcsó.
Ebéd és vacsora havonként 34 korona.
Kérve a nagyérdemű közönség becses
pártfogását, vagyok kiváló tisztelettel:

Pauer Lajos

vendéglős.

2j vendéglő!

Kitűnő
erdélyi
borok

30-án. Vasárnap. Megnyitás
egy kolozsvári elsőrendű zenekar közreműködésével.

Kitűnő
magyar
konyha